

РЕШЕНИЕ

№ 10030

гр. София, 13.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 20.02.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Зорница Дойчинова

**ЧЛЕНОВЕ: Диляна Николова
София Тодорова**

при участието на секретаря Светла Гечева и при участието на прокурора Радослав Стоев, като разгледа дело номер **12204** по описа за **2025** година докладвано от съдия София Тодорова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 72, ал. 4 от Закона за Министерство на вътрешните работи (ЗМВР).

Образувано е по касационна жалба на полицейски орган при 04 РУ – СДВР, чрез гл. юрк. К. В. – Г., против решение № 3358 от 08.09.2025 г. по АНД № 3580/2025 г. по описа на Софийски районен съд (СРС), НО, 134 състав, с което по жалба на Д. Г. П., със съгласието на законния му представител Г. А. П., е отменена заповед за задържане на лице рег. № 228 зз-154/16.02.2025 г., издадена от М. К. Д. – мл. експерт при 04 РУ-СДВР.

В жалбата на касатора – полицейски орган при 04 РУ – СДВР се оспорва решението на СРС, като неправилно, поради противоречието му с материалния закон и съществено нарушение на съдопроизводствените правила. Счита за неправилни изводите на първоинстанционния съд, че не са спазени материалноправните разпоредби на закона, както и че процесната заповед е издадена, без да са доказани основанията за задържане на жалбоподателя. Иска отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго, с което да се потвърди оспореният акт. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение във връзка с решение на СЕС по дело С-438/2022 г.

В проведеното по делото съдебно заседание, касаторът, редовно уведомен, не се явява и не се представлява.

Ответникът - Д. Г. П., чрез адв. Е. И., изразява становище за неоснователност на

касационната жалба. Иска да се остави в сила обжалваното решение и претендира присъждане на адвокатско възнаграждение. В съдебно заседание, ответникът, редовно призован, не се явява и не се представлява.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, се представлява от прокурор С., който изразява становище за неоснователност на касационната жалба и моли да се потвърди решението на СРС.

Административен съд – София-град, IX касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема следното от фактическа и правна страна:

Касационната жалба е допустима, като подадена в срок и от надлежна страна. Разгледана по същество е неоснователна.

След като извърши служебно проверка на основание чл. 218, ал. 2 от АПК и въз основа на фактите, установени от първоинстанционния съд съгласно чл. 220 от АПК, IX касационен състав на Административен съд – София-град намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо. В тази връзка решаващият състав на съда съобрази, че решението е постановено по отношение на акт, който подлежи на съдебен контрол, като произнасянето е извършено от компетентен съд в рамките на правомощията му.

В обжалваното решение СРС е установил фактическата обстановка във връзка с извършеното нарушение въз основа и след анализ на събраните по делото доказателства. Приел е за установено, че досъдебно производство ЗМ № 333/2025 г. по описа на 04 РУ – СДВР, пр. пр. № 3157/2025 г. по описа на СРП е образувано и водено за престъпление по чл. 198, ал. 1 от НК. Повод за образуване на производството е подаден сигнал от две лица до намиращи се в близост до мястото полицейски служители за извършен грабеж на парична сума. В тази връзка на 16.02.2025 г. в 17:45 часа жалбоподателят - Д. Г. П. е задържан за срок до 24 часа със заповед за задържане рег. № 228 зз-154/16.02.2025 г., издадена от М. К. Д. – мл. експерт при 04 РУ-СДВР, издадена на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, като в мотивите е посочено „във връзка с чл. 198 от НК“. На 17.02.2025 г. от 10:40 ч. до 10:59 ч. Д. П. е разпитван в качеството му на свидетел, като в 17:40 ч. на същата дата е освободен. В административната преписка се съдържа заповед за задържане на лице, протокол за личен обиск, декларация, удостоверение за компетентност на органа. По делото се съдържат и материалите по ДП № 333/2025 г. по описа на 04 РУ – СДВР, пр. пр. № 3157/2025 г. по описа на СРП.

От правна страна съдът е приел, че актът е издаден в предписаната от закона писмена форма, от лице притежаващо материална компетентност, но в нарушение на материалноправните разпоредби на закона. Заповедта е приета за незаконосъобразна, тъй като е немотивирана и е издадена без да са посочени и доказани основанията за задържане на жалбоподателя към момента на издаване принудителната административна мярка. Основанията, при които полицейските органи могат да упражнят това си правомощие са изрично разписани в 7 точки в разпоредбата на чл. 72, ал. 1 от ЗМВР. Посочено е, че възприетото от ЗМВР изискване за посочване в акт като процесния на фактическите и правните основания за издаването му, изцяло кореспондира на общото правило на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. Отразяването им в заповедта, представлява излагане на мотиви и обосновава разпоредителната част на акта. Липсата на мотиви възпрепятства упражняването на съдебен контрол върху акта, тъй като при преценката за законосъобразност, решаващият съд изследва въпроса, доколко са налице посочените в оспорения административен акт фактически основания за издаване и доколко могат да се свържат с посочените от издателя правни норми. Целта на закона е да не се допусне злоупотреба с правомощия. Съдът е изложил, че причините полицейският орган да упражни правомощията си по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР са

останали неизвестни за жалбоподателя поради липсата на факти в заповедта. За обосноваване на правото на органа да упражни предоставеното му правомощие в рамките на неговата дискреционна власт и за осигуряване възможност на адресата на акта да защити правата си, следва в заповедта за задържане да са описани конкретни фактически обстоятелства, сочещи на обосновано предположение, че лицето, спрямо което се постановява задържането с активното си поведение е осъществило конкретен престъпен състав по НК. В изготвената и приложена по делото докладна записка се посочва, че ответникът е бил назначен като ППГ - 63, съвместно с други служители на 04 РУ-СДВР и около 17:35 часа е бил изпратен от ОДЧ на пл. „България“ № 1. На място служители на „Общинска полиция“ им показали две лица, които заявили, че насилствено им е била отнета парична сума. Съдът е отчел, че в Тълкувателно решение № 16/31.03.1975 г. на ОСГК на Върховния съд е посочено, че "мотивите не е необходимо обаче да съвпадат по време с издаването на административния акт или отказа и излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение“, поради което е приел, че мотивите към акта могат да бъдат изложени и отделно от самия него, което като не е съществено така, че в достатъчна степен да са защитени правата, свободите и законните интереси на лицето, води до неспазване на законоустановената форма на атакувания административен акт. В оспорената заповед рег. № 2283з-154/16.02.2025 г., издадена от М. К. Д. - мл. експерт при 04 РУ-СДВР не е цитиран какъвто и да е документ, който да се счита за неразделна нейна част. Отразено е, че в конкретния случай, дори да беше сторено, с оглед липсата на каквато и да било относима фактология изложена в цитираната по - горе докладна записка, то този порок не би бил преодолян. Този дефект във формата по чл. 74, ал. 2, т. 2 от ЗМВР е приет за съществен, не е незабавно отстранен от полицейския орган до задържането на лицето, съгласно чл. 5, § 2 ЕКЧП и не подлежи на последващо саниране в съдебния процес. Прието е, че разпоредбата на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР дава възможност на органите на МВР да реализират законовите си правомощия по разкриването и предотвратяването на престъпления чрез задържане на заподозряното лице за 24 часа, когато резултатът не може да бъде постигнат без прилагането на тази принудителна мярка. Не са съществували никакви обстоятелства, които в достатъчна степен да обосноват ограничаването на правото на свободно придвижване, което може да се наложи само с оглед постигане на предвидени в закона цели - да се съдейства за разкриване на престъпление и да се осуети възможността за укриване на извършителя. Нещо повече, касае се за непълнолетно лице, което е задържано за максимално предвидения в закона срок, дори след като с него са били извършени съответните действия. Съдът е приел, че действително за прилагане на процесната принудителна административна мярка е достатъчно наличието на данни обосноваващи предположение, че има вероятност лицето да е извършител на престъпление. Мярката по чл. 72 от ЗМВР, в зависимост от конкретния случай, би могла да има превантивен или преустановителен характер и се предприема било с цел да се предотвратят вредните последици от извършено престъпление, било за да осуети прикриването на престъплението, както и с цел започване на разследване срещу вероятния извършител. В случая от доказателствата по делото съдът е приел, че не може да се установи каква е била конкретната цел за издаването на оспорената заповед и постановеното с нея задържане, поради което същото се явява несъразмерно с целта на закона - чл. 6, ал. 2 от АПК. От доказателствата по делото, е очевидно, че не е спазено изискването с прилагането на ПАМ да не се надхвърля необходимото за постигането на целения от закона резултат. Съгласно чл. 30, ал. 3, изр. 1 от КРБ единствено и само в изрично посочените от закона неотложни случаи компетентните държавни органи могат да задържат гражданин, за което незабавно уведомяват органите на съдебната власт. В срок от 24 часа от задържането органът на съдебната власт се произнася по неговата законосъобразност,

постановява чл. 30, ал. 3, изр. второ от КРБ. Отражено е, че в юриспруденцията на ЕСПЧ са изведени няколко стандарта при закрилата на правото на свобода и сигурност. Единият от тях е законност на лишаването от свобода по националния закон, както от процесуална, така и от материалноправна страна. За целта чл. 5, § 2 - § 5 от ЕКПЧ гарантират сбор от материалноправни права, свеждащи до минимум рисковете от произвол при лишаване от свобода. Процесното задържане не покрива стандарта за законност и за непроизволност като основополагащи общи принципи при ограниченията на правото на свобода и сигурност, поради което съдът е стигнал до крайния правен извод за незаконосъобразност на оспорената заповед.

Решението е валидно, допустимо и правилно.

Разпоредбата на чл. 72, ал. 1 от ЗМВР установява хипотезите на задържане на лица от органите на МВР. Тези хипотези са изброени в седемте точки на ал. 1 от чл. 72 от ЗМВР. За да отговаря на изискванията за законосъобразност, упражняването на правомощието по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР изисква от полицейския орган да посочи в заповедта за задържане на лице не само правното основание, но и да опише конкретни фактически обстоятелства, при които е извършено противоправното деяние, към което твърди да е съпричастен задържаният. Нещо повече, следва да са изложени и факти относно необходимостта от прилагане на принудителната административна мярка, за да се обезпечи възможността на лицето, чиито права са засегнати, да се запознае с основанията за издаване на административния акт. Цифровото посочване на състав на престъпление от Особената част на НК не отговаря на същественния въпрос - въз основа на кои известни факти към момента на издаване на заповедта административният орган приема, че е извършено общественоопасно, противоправно и съставомерно деяние по чл. 198 от НК.

При тези обстоятелства правилен се явява изводът на съда, че липсва посочено фактическо основание за задържането на Д. П.. В тази връзка правилен е изводът, че не са посочени основанията за издаване на заповедта.

На следващо място законосъобразен и съответен на анализа на приложените доказателства е изводът на районния съд за наличие на основания за отмяната на оспорената заповед за задържане на лице. Липсата на посочени конкретни фактически основания за задържането или действия/бездействия на задържаното лице е несъвместима с константната практика на ЕСПЧ. В заповедта не са обективирани факти или обстоятелства, които позволяват да се презюмират извършени действия от лицето, спрямо което е постановена принудителната мярка по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, в нарушение на установения ред, осъществяващи елементи на престъпление от общ характер, за което следва да се води разследване по реда на НПК. От първия диспозитив на Решение по дело С-608/21 г., се установява, че член 6, параграф 2 от Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно правото на информация в наказателното производство трябва да се тълкува в смисъл, че допуска прилагането на национална правна уредба, според която основанията за задържане на лицата, заподозрени или обвинени в извършването на престъпление, включително информацията за престъпното деяние, в извършването на което са заподозрени или обвинени, могат да бъдат изложени в документи, различни от акта за задържане. Същата разпоредба обаче не допуска тази информация да бъде съобщена на посочените лица само при евентуално оспорване на законосъобразността на задържането по съдебен ред, а не в момента на лишаването от свобода или в кратък срок след началото на същото. В случая не се установява наличието на такива основания, нито административният орган успя да докаже, че същите са предявени на лицето при задържането му. Във втория диспозитив на цитираното решение ЕС посочва, че член 6, параграф 2 от Директива 2012/13 трябва да се тълкува в смисъл, че разпоредбата изисква основанията за задържането на лица, заподозрени или обвинени в извършването на престъпление, да съдържат цялата

необходима информация, за да имат те възможност ефективно да оспорят законосъобразността на задържането си. Тази информация трябва да съдържа описание на релевантните факти, известни на компетентните органи, сред които фигурират известните време и място на настъпване на фактите, формата на конкретното участие на тези лица в предполагаемото престъпление и дадената неокончателна правна квалификация, като същевременно отчита стадия на наказателното производство, така че да не се вреди на напредването на текущо разследване. В случая изпълнението на това изискване също не се установява, тъй като органът отново не успя да докаже наличието на известните му факти и данни, тяхното описание и времето и мястото на настъпването им, както и формата на участие на лицето.

Приложената мярка за принуда освен фактически необоснована е и несъответна на целта на закона. Нарушен е основният принцип за съразмерност по чл. 6 от АПК, доколкото прилагането на мярката по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР следва да е необходимо за постигането на законовите цели. В настоящия случай нито е обосновано, нито е доказано, че за постигане на предвидените от закона цели е било необходимо задържането на Д. П..

С оглед изложените съображения, касационният съдебен състав изцяло споделяйки изводите на районния съд, намира, че касационната жалба е неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена, а обжалваното с нея решение – оставено в сила. Не се установява наличието на касационни основания, обуславящи отмяната на проверявания съдебен акт. Обжалваното решение като правилно, следва да бъде оставено в сила.

С оглед изхода на спора, искането на ответника за присъждане на адвокатско възнаграждение е основателно и следва да се уважи в размер на 750 лева съгласно представения договор за правна помощ, които превалутирани представляват 383.47 евро. Съдът намира, че направеното от касатора възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, е неоснователно, тъй като същото е в размер по-нисък от минималния размер, определен в чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа. Размерът на адвокатското възнаграждение не е прекомерен и съответства на фактическата и правна сложност на делото, и е в съответствие с тълкуванията, дадени с Решение на Съда на ЕС от 25 януари 2024 г. по дело С-438/22, че посочените в Наредба № 1 от 09.07.2024 г. размери на адвокатските възнаграждения, могат да служат единствено като ориентир при определяне служебно на възнагражденията, но без да са обвързващи за съда, като същите подлежат на преценка с оглед вида на правния спор и съществуващия материален или нематериален интерес, вида и количеството на извършената работа и преди всичко фактическата и правна сложност на делото.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал. 2, предл. първо от АПК, Административен съд - София - град, IX касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 3358 от 08.09.2025 г. по АНД № 3580/2025 г. по описа на Софийски районен съд, НО, 134 състав.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица] да заплати на Д. Г. П. с ЕГН: [ЕГН] и адрес [населено място], [улица], вх. А, ет. 2, ап. 6, съдебни разноски за настоящата инстанция в размер на 383.47 евро (триста осемдесет и три и четиридесет и седем).

Решението не подлежи на обжалване.

Съдия:

